

Klaagzang over Poolse werknemers is onterecht

De Polen zijn juist een zegen voor onze economie.

door **Gerlof Roubos en Dirk van Zuidam**

Met grote regelmaat hebben de media negatieve aandacht voor de Polen die in Nederland werken. Zo ook Ton de Jong in zijn opiniestuk (BD 4/12). Het begint al met de kop van het verhaal 'Goedkope Polen hebben een minder leukere prijs'. Direct wordt de link gelegd tussen goedkoop en Polen, terwijl deze Polen vaak niet goedkoper (kunnen) zijn. Immers, zij moeten conform cao betaald worden, de werkgever regelt meestal vervoer en huisvesting, moet een tolk beschikbaar stellen etc. Allemaal kostenverhogende factoren. Als er sprake is van goedkope Polen zijn deze vaak in dienst bij malafide werkgevers die te lage lonen betalen, te veel mensen op een kleine ruimte huisvesten etc.

De klaagzang moet dus niet gaan over de Polen (en andere arbeidsmigranten), maar over hun werkgevers en als het over uitzendbureaus gaat, ook de klanten van de uitzendbureaus. De vraag naar zo goedkoop mogelijke arbeidskrachten werkt uitbuiting in de hand. Algemeen wordt aangenomen dat een uurloon lager dan 14 euro leidt tot onderbetaling.

De bewering van Ton de Jong dat 'uitzendbureaus die de Polen naar Nederland halen, geen zin hebben om veel te investeren' is deels bezijden de waarheid. Er zijn in Nederland genoeg bonafide uitzendbureaus die graag willen investeren in goede huisvesting en een normale behandeling van uitzendkrachten. Deze uitzendbureaus zijn lid van een branchevereniging (VIA, ABU of NBBU) en zijn ook gecertificeerd. Al deze registers zijn openbaar en opdrachtgevers kunnen checken of het gaat om bonafide uitzendbureaus.

VIA

- ▶ De VIA vertegenwoordigt de bonafide internationale arbeidsbemiddelaars.
- ▶ De leden van de VIA realiseren minimaal 75% van hun omzet door inzet van buitenlandse werknemers.
- ▶ Zij bemiddelen jaarlijks circa 40.000 buitenlandse werknemers.
- ▶ Het gaat hierbij voornamelijk om Duitsers, Portugezen, Grieken, Polen en Tsjechen.

Maar vanwege de publieke opinie voeren veel gemeenten juist een beleid om de Polen uit hun woningen te jagen. Maar waar moeten ze dan naar toe? Moeten ze dan hun toevlucht nemen tot schuren, stallen en caravans? Is dat wat wij deze mensen toewensen? Het getuigt toch van een grote kortzichtigheid als gemeenten proberen Poolse mensen buiten de deur te houden, terwijl zij veel bijdragen aan de regionale werkgelegenheid en economie. En hoeveel Nederlanders zouden op hun beurt hun baan verliezen of in inkomsten achteruit gaan als er geen Polen waren?

We moeten proberen de malafide werkgevers uit te bannen

Zijn er dan geen problemen met de Polen? Natuurlijk wel, maar in plaats van alleen maar te klagen en de Polen op te jagen moeten we zoeken naar oplossingen. De VIA heeft bijvoorbeeld met gemeenten afspraken gemaakt over de huisvesting van de Polen. Hierdoor wordt overlast voorkomen, immers de werkgevers worden hiervoor verantwoordelijk gesteld. En daar ligt ook een deel van de oplossing. Huisvesting, begeleiding op de werkplek, taaltraining, communicatie met gemeente en

buurt, kortom goed werkgever-schap. In overleg met enkele ministeries proberen we hierover afspraken te maken. Zo ook met de VNG over een meer uniform huisvestingsbeleid door gemeenten. Doel daarbij is het uitbannen van malafide werkgevers, die niets anders willen dan in korte tijd veel geld te verdienen over de rug van de Pool.

De situatie met de Polen is anders dan indertijd bij het binnenhalen van de Turken en Marokkanen. Ook deze mensen werkten hard en deden ook werk dat Nederlanders niet wilden doen. Maar toen de economie omsloeg raakten deze mensen werkloos en kregen ze een uitkering (ww, bijstand). Door hun vaak lage opleiding kwamen ze vervolgens niet meer aan het werk.

Maar ook al slaat in de toekomst de economie om, door de ontgroening en vergrijzing blijven er grote tekorten op de arbeidsmarkt. Studies tonen dat ook aan. Bovendien is het opleidingsniveau van een deel van de Polen veel hoger, waardoor zij veel meer kansen houden op de arbeidsmarkt. En tot slot, de economie van Polen groeit enorm, waardoor de meesten toch weer terug gaan.

Moeten we bang zijn voor de Polen? Welnee, in veel gemeenten zie je ook dat de Polen opgenomen worden in de gemeenschap, dat werkgevers vaak blij zijn met de werklust van de Polen en dat de Polen geen overlast veroorzaken. We moeten bang zijn voor werkgevers die deze mensen uitbuiten en voor (lokale) overheden die meegaan in de emotionele discussie over Polen. Zodra (lokale) overheden samen met werkgevers tot goede afspraken komen, zal iedereen merken dat de Polen geen probleem meer zijn, maar een zegen. Zeker voor onze economie.

Gerlof Roubos is directeur van de Vereniging Internationale Arbeidsbemiddelaars. Dirk van Zuidam is bestuursjurist en adviseur huisvesting van de VIA.